

SBÍRKA

**INTERNÍCH AKTŮ ŘÍZENÍ
GENERÁLNÍHO ŘEDITELE
HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČESKÉ REPUBLIKY
A NÁMĚSTKA MINISTRA VNITRA**

Ročník: 2003

V Praze dne 20. června 2003

Částka: 29

OBSAH:

- Část I.** 29. Pokyn generálního ředitele Hasičského záchranného sboru ČR a náměstka ministra vnitra ze dne 20.6.2003, kterým se vydává Statut psychologických pracovišť Hasičského záchranného sboru ČR
- Část II.** Oznámení generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky a náměstka ministra vnitra

29

P O K Y N

**generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky
a náměstka ministra vnitra
ze dne 20. června 2003,**

**kterým se kterým se vydává Statut psychologických pracovišť
Hasičského záchranného sboru ČR**

V souladu s Konceptí psychologické služby Hasičského záchranného sboru ČR a k ujednacení aplikační praxe psychologické služby Hasičského záchranného sboru ČR

I. v y d á v á m

v příloze tohoto pokynu Statut psychologických pracovišť Hasičského záchranného sboru ČR;

II. u k l á d á m

služebním funkcionářům a vedoucím zaměstnancům Hasičského záchranného sboru ČR

při zavádění psychologické služby a v činnosti psychologických pracovišť Hasičského záchranného sboru ČR postupovat v souladu s tímto pokynem.

Tento pokyn nabývá účinnosti dnem vydání.

Č.j.: PO-1889/IZS-2003

Generální ředitel HZS ČR
a náměstek ministra vnitra
genmjr. Ing. Miroslav Štěpán v. r.

Obdrží:
HZS krajů
SOŠ PO a VOŠ PO MV ve Frýdku-Místku
MV-generální ředitelství HZS ČR

Příloha
k Pokynu GR HZS ČR a NMV č. 29/2003

S T A T U T
psychologických pracovišť Hasičského záchranného sboru ČR

Článek 1

(1) Psychologická pracoviště HZS ČR jsou zřizována v rámci MV-generálního ředitelství HZS ČR (dále jen „MV-GŘ HZS ČR“) a hasičských záchranných sborů krajů jako organizační celky začleněné do organizační struktury odboru IZS a výkonu služby resp. odboru pro IZS a přímo podřízené řediteli tohoto odboru.

(2) Organizační struktura psychologických pracovišť HZS ČR je přímo závislá na rozsahu zabezpečované problematiky a v souladu s obsahem stanovených pracovních činností jsou v jejím rámci zřizovány funkce psychologa a laboranta. Za činnost psychologického pracoviště HZS ČR odpovídá psycholog.

(3) Koncepční, metodickou, školící, konzultační a kontrolní činnost pro všechna psychologická pracoviště HZS ČR vykonává psychologické pracoviště MV-GŘ HZS ČR. Toto pracoviště je zároveň i supervizním a odvolacím odborným orgánem pro psychologická pracoviště HZS krajů.

(4) Psychologové odpovídají za organizaci činnosti psychologických pracovišť HZS ČR a za dodržování všech zásad profesní etiky.

(5) Funkci psychologa mohou vykonávat výhradně absolventi jednooborového studia psychologie na filozofické fakultě nebo absolventi dvouoborového studia, jehož součástí byla psychologie, jestliže složili příslušné rozdílové zkoušky na katedře psychologie filozofické fakulty.

(6) Zajištění odborné úrovně všech psychologických činností je realizováno formou pravidelných stáží na odborných pracovištích v oboru působnosti Ministerstva vnitra i na mimořezortních pracovištích v rozsahu nejméně 10 pracovních dnů v roce.

Článek 2

(1) Konkrétní obsahová náplň práce jednotlivých psychologických pracovišť HZS ČR je profilována potřebami HZS krajů a jednotek PO v působnosti tohoto pracoviště.

(2) Psychologická pracoviště HZS ČR plní zejména tyto úkoly:

- a) poskytují preventivní psychologické služby hasičům, kteří se zúčastnili zvláště psychicky náročného zásahu, utrpěli zranění při zásahu, eventuálně při zásahu selhali, popř. způsobili dopravní nehodu;
- b) provádí odbornou přípravu velitelů jednotek k poskytování primární pomoci hasičům po traumatizujícím zážitku při zásahu;
- c) poskytují sociálně psychologickou podporu jednotlivým pracovištím HZS krajů (zkoumají sociální klima pracovišť, provádějí expertní činnost, vedou školení a odborné kurzy zaměřené na zvyšování sociální kompetence řídicích i výkonných příslušníků a občanských zaměstnanců HZS ČR (dále jen „zaměstnanci“));
- d) poskytují v adekvátním rozsahu poradenské služby zaměstnancům, v případě potřeby i jejich rodinným příslušníkům, přitom mohou spolupracovat se speciálními pracovišti (pedagogicko-psychologické poradny, manželské a předmanželské poradny, psychoterapeutické služby apod.), v součinnosti s lékaři posuzují změny pracovní způsobilosti;

- e) provádějí psychologická vyšetření uchazečů o přijetí do služebního, případně pracovního poměru. Spolupracují při vytváření regionálního systému náborové a výběrové činnosti;
- f) podle zadání služebního funkcionáře posuzují osobnostní způsobilost při zařazování zaměstnanců do řídicích funkcí a u uchazečů o vyslání ke studiu;
- g) provádějí psychodiagnostická vyšetření hasičů z povolání¹;
- h) na vyžádání provádějí speciálně zaměřená psychologická vyšetření zaměstnanců a vydávají odborné posudky k doplnění podkladů pro personální opatření;
- i) spolupracují při řešení mimořádných událostí, které vyžadují psychologickou intervenci;
- j) na vyžádání se účastní výzkumné činnosti, případně participují na úkolech psychologického pracoviště MV-GŘ HZS ČR, které zajišťuje koordinovanou spolupráci mezi jednotlivými psychologickými pracovišti HZS ČR; dále mohou provádět vlastní průzkumné sondáže podle potřeb příslušného HZS kraje;
- k) podle zadání mohou spolupracovat se vzdělávacími zařízeními HZS ČR při výběru lektorů a instruktorů pro řízenou praxi, přispívat ke zvyšování jejich odborné kvalifikace; případně se podílet na vytváření koncepce odborné přípravy jednak přímou účastí ve výchovně vzdělávacím procesu, jednak jeho didaktickým zabezpečením;
- l) publikují v odborných časopisech, podle potřeby se zúčastňují odborných seminářů a konferencí;
- m) podílejí se na vytváření, koordinaci a školení členů intervenčních týmů (včetně dobrovolných pracovníků) ve své územní působnosti, pro případy mimořádných událostí velkého rozsahu;
- n) podílejí se na zpracování informačních materiálů pro případy ohrožení obyvatelstva a podle potřeby sondují jejich psychologický dopad na veřejnost;
- o) spolupracují v rámci HZS ČR s tiskovými mluvčími, s personálními pracovníky a s pracovníky na úseku ochrany obyvatelstva a krizového řízení.

Článek 3

(1) Při psychologických vyšetřeních v rámci výběru uchazečů je používán standardní soubor psychologických metod podle schváleného protokolu, který může být v odůvodněných případech doplněn o další metody dle individuálního rozhodnutí psychologa.

(2) Sumář výsledků a závěry psychologického vyšetření mají jednotnou formu a jsou archivovány na psychologických pracovištích HZS ČR.

(3) Veškerá data ze všech psychologických vyšetření získaná standardním souborem psychologických metod jsou k dispozici psychologickému pracovišti MV-GŘ HZS ČR ke statistickým účelům.

(4) Psychologové HZS krajů jednou ročně předkládají psychologickému pracovišti MV-GŘ HZS ČR zprávy o plnění úkolů v rámci jimi řízených pracovišť.

¹ § 37 odst. 2 písm. e) vyhlášky č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany.

Část II.

O z n á m e n í **generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky** **a náměstka ministra vnitra**

MV-generální ředitelství HZS ČR v návaznosti na čl. 1 odst. 4 Statutu psychologických pracovišť Hasičského záchranného sboru ČR ¹⁾ vydalo Etický kodex psychologa Hasičského záchranného sboru ČR, který se uveřejňuje v plném znění.

Čj.: PO-1889/IZS-2003

Generální ředitel HZS ČR
a náměstek ministra vnitra
genmjr. Ing. Miroslav Štěpán v. r.

¹⁾ Pokyn generálního ředitele HZS ČR a náměstka ministra vnitra č. 29/2003, kterým se vydává Statut psychologických pracovišť Hasičského záchranného sboru ČR.

MINISTERSTVO VNITRA
generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR

Č.j. PO-1889/IZS-2003

Praha 20. června 2003
Počet listů: 8

Schvaluji:

genmjr. Ing. Miroslav Štěpán v. r.

.....
Generální ředitel HZS ČR
a náměstek ministra vnitra

E T I C K Ý K O D E X
PSYCHOLOGA HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČR

2003

Etický kodex psychologa Hasičského záchranného sboru ČR

Základní principy:

- 1. Zodpovědnost**
- 2. Kompetence**
- 3. Morální a právní aspekty**
- 4. Důvěrnost**
- 5. Prospěch klienta**
- 6. Profesionálnost vztahů**
- 7. Používání technik**
- 8. Výzkum**
- 9. Aktivity na veřejnosti**
- 10. Zodpovědnost vůči zaměstnavateli**

1. Zodpovědnost

Při poskytování služeb psycholog udržuje nejvyšší náročnost na své povolání. Přijímá odpovědnost za následky svých činů a vyvíjí úsilí k vhodnému používání svých služeb.

Psycholog přijímá zodpovědnost za metodologickou správnost formulování úkolů a námětů zadavatele a výběr metod použitých při plnění psychologické činnosti, při vyšetřování, analýze a referování. Úkoly a jednotlivé činnosti plánuje a formuluje tak, aby na minimum snížil možnost, že výsledky budou klamné. Psycholog vždy poskytne úplný rozbor omezení svých údajů. V publikovaných zprávách nikdy nezamlčuje nepotvrzené údaje a připouští možnost alternativních hypotéz a vysvětlení svých zjištění.

Psycholog si vždy předem vyjasní se všemi zainteresovanými osobami a činiteli, co očekávají od zadaného úkolu, jak se budou podílet na psychologických zjištěních a jak je budou využívat. Snaží se vyvarovat vztahů, které mohou omezit objektivitu získaných údajů nebo vyvolat konflikt zájmů. Zasahování do prostředí, ve kterém se údaje zjišťují, má být minimální.

Psycholog musí mít výraznou zodpovědnost k tomu, aby nedocházelo k manipulacím či nesprávnému používání psychologických závěrů a zjištění ze strany zaměstnavatele nebo objednatele psychologického úkolu.

Pokud působí psycholog současně jako učitel, musí prvotně uznávat závazek pomáhat jiným získat vědomosti a dovednosti. Poskytováním psychologické informace objektivně, úplně a přesně udržuje vysokou úroveň vzdělávání.

Ve všech oblastech psychologické činnosti si psycholog uvědomuje, že nese výraznou sociální zodpovědnost, protože jeho doporučení a profesionální činnost mohou výrazně měnit životy jiných.

Psycholog je neustále ostražitý vůči osobním, sociálním, organizačním, finančním nebo politickým situacím a tlakům, které by mohly vést k nesprávnému použití jeho vlivu. Snaží se zachovávat vůči těmto vlivům resistenci a neutrální postoj.

2. Kompetence

Podpora vysokých standardů kompetence je povinností všech psychologů v zájmu veřejnosti a v zájmu povolání jako celku. Psycholog musí znát hranice své kompetence (kvalifikace) a omezení technik, které ovládá a používá.

Psycholog poskytuje služby a používá techniky, pro které je kvalifikován a se kterými má zkušenosti. V těch oblastech, ve kterých nemá zkušenosti nebo neexistují standardy, dělá psycholog vše pro to, aby ochránil zájem klienta.

Psycholog přesně vymezuje svou kvalifikaci (kompetenci), vzdělání, trénink a zkušenost.

Psycholog se musí snažit udržet a rozvíjet svou profesionální kompetenci, uvědomovat si a zachovávat její omezení, identifikovat a odstraňovat vlivy, které ji narušují nebo zpochybňují. Zejména si nesmí přímo či nepřímo dělat nárok na psychologickou kvalifikaci nebo titul, které nevládní, ani si nárokovat kompetenci z jakékoliv oblasti psychologie, kterou řádně nezískal, na výsledky, kterých nedosáhl, či na způsobilost, kterou nemá apod.

Psycholog uznává potřebu kontinuálního vzdělávání a je přístupný novým postupům, metodám, změnám v očekávání a hodnotách.

Psycholog akceptuje rozdíly mezi lidmi, které mohou být spojeny s věkem, pohlavím, socioekonomickým a etnickým pozadím. Pokud je potřebné, získá trénink, zkušenost nebo radu, jak zabezpečit kvalifikovaný servis vztahující se ke zmíněným osobám.

Psycholog ovládá psychologické diagnostické metody a dokáže provádět jejich volbu kvalifikovaně a na základě předchozí formulace psychologického (diagnostického) problému.

Pokud psycholog poskytuje psychologickou zprávu, pak je povinen dbát na to, aby v ní nebyly nepodloženě hypotézy, aby zpráva byla výstižná a nikoliv simplifikující. Psycholog si musí být neustále vědom, že psychologická zpráva je výsledkem zkoumání a vědeckého výzkumu.

Rovněž tak si musí být vědom, že psychologická zpráva (psychologický nález) je z velké části kategorie hypotetická, a to jak její kauzálně vysvětlující aspekty, tak i s ní související aspekty prognostické.

Psycholog uznává, že osobní problémy a konflikty mohou narušovat jeho profesionální činnost. Proto se zdržuje převzetí a vykonávání takových činností, u kterých je pravděpodobné, že povedou k nepřiměřeným výkonům, mohou škodit klientovi, kolegovi, studentovi nebo jinému účastníkovi psychologické praxe.

Pokud se psycholog do takovéto situace dostane a uvědomí si své osobní problémy, vyhledá kompetentní profesionální pomoc se snahou omezit nebo ukončit rozsah svých profesionálních nebo vědeckých aktivit.

3. Morální a právní aspekty

Morální a etické standardy chování a jednání psychologa jsou stejné jako u jiných občanů. Výjimku tvoří situace, kdy může psycholog kompromitovat svou profesionální zodpovědnost nebo snížit důvěru veřejnosti k psychologům a k celé psychologii.

Psycholog ve svém chování a jednání akceptuje existující společenské standardy a normy a je si vědom možného dopadu svého chování na veřejnosti.

Jako zaměstnanec (v roli podřízeného nebo nadřízeného) se psycholog nepropůjčuje k činnostem a postupům, které jsou nehumánní nebo mají za následek nezákonné nebo neoprávněné jednání včetně postupů se zřetelem na rasu, postižení, věk, sexuální orientaci, náboženský nebo národnostní původ, atd.

Ve své profesionální roli se psycholog vyvaruje činů, které porušují nebo omezují legální nebo občanská práva klientů nebo jiných zúčastněných osob.

Psycholog akceptuje nejen zákony a obecně platné právní normy, ale i normy a předpisy HZS ČR. Pokud by takové normy byly v rozporu s tímto kodexem, je psycholog povinen hledat východisko z možného konfliktu prostřednictvím psychologického pracoviště MV-generálního ředitelství HZS ČR, které v případech zvláštního zřetele spolupracuje s oddělením psychologie a sociologie odboru personálního Ministerstva vnitra, dále pak s Asociací forenzních psychologů Českomoravské psychologické společnosti nebo etickou a stavovskou komisí Českomoravské psychologické společnosti.

Veřejná sdělení psychologa nemohou obsahovat:

- falešný, nečestný, zavádějící nebo nepoctivý výsledek vyšetření, výzkumu, apod.
- zavádějící nebo zkreslující výklad skutečnosti
- informace o klientovi, které se týkají určité kvality psychologických služeb nebo výsledků jeho psychologického vyšetření
- výpověď o předpokladech a pravděpodobnostech vedoucích k vytvoření falešných nebo neoprávněných očekávání příznivých výsledků
- výpověď vyzdvihující neobyčejnou nebo jedinečnou schopnost či vlastnost nebo rys nějakého druhu a celku
- výpověď jakýmkoli způsobem obtěžující nebo přímo i nepřímo poškozující klienta.

Psycholog, který jakoukoliv formou prezentuje psychologickou vědu, dbá na úplnost, přesnost prezentací, vyhýbají se senzačností, zveličování nebo povrchnosti. Psycholog zde vychází z primárního závazku - pomáhat budovat a rozvíjet ve veřejnosti objektivní úsudky a názory na psychologii.

Psycholog, který poskytuje individuální diagnostické, poradenské nebo terapeutické služby, dbá na kontext profesionálního psychologického vztahu.

Výsledky, které psycholog použil z jiných pramenů, je nutno prezentovat jen v souladu s uznávanými normami.

Psycholog odmítne poskytovat své služby, jestliže vznikly okolnosti ohrožující objektivitu, nezávislost, bezúhonnost, apod. Pokud se tyto podmínky a okolnosti vytvoří v průběhu psychologické činnosti a psycholog je nemůže účinně ovlivnit, ukončí činnost a zajistí psychologickou službu na jiném pracovišti.

Psycholog dbá na to, aby psychodiagnostické pomůcky nebyly užívány neoprávněnými osobami. Stejně tak si je psycholog vědom, že jakékoli rozmnožování nebo kopírování psychodiagnostických testů a metod je bez písemného souhlasu vydavatelů s autorskými právy trestné.

Při nerespektování výše uvedených zásad, ale i dalších zásad obsažených v tomto kodexu, se psycholog vystavuje nebezpečí být řešen dle platných právních předpisů upravujících pracovněprávní vztahy v oblasti porušování pracovní kázně a disciplíny.

4. Důvěrnost

Primárním závazkem psychologa po dobu psychologické činnosti je respektování důvěrnosti informací získaných od osob zapojených do této činnosti. Odhalování takovýchto informací je možné jen se souhlasem příslušné osoby nebo jejího zákonného zástupce, s výjimkou takových mimořádných případů, kdy hrozí bezprostřední ohrožení osoby nebo jiných osob. V případech, kdy je to vhodné, psycholog informuje svého klienta nebo zúčastněné osoby o právních hranicích důvěrnosti.

Informace získaná v klinických nebo poradenských vztazích je rozebírána jen za profesionálními účely a jen s osobami jednoznačně spojenými s případem.

Písemné i ústní zprávy obsahují jen údaje vztahující se přímo k účelům určitého hodnocení. Je potřebné vynaložit veškeré úsilí směřující k vyvarování se nevhodných zásahů do soukromí zúčastněných osob.

Při nutnosti zveřejňování informace bez předchozího souhlasu psycholog adekvátně znemožní její identifikaci.

Psycholog činí opatření zajišťující důvěrnost ve způsobu ukládání dokumentace a veškeré manipulace s ní.

Princip důvěrnosti není konvencí, která by psychologovi umožňovala porušovat platné právní normy (např. ohlašovací povinnost).

5. Prospěch klienta

Psycholog respektuje osobnost lidí, se kterými pracuje. Pokud vzniknou střety zájmů mezi klienty a institucí, která zaměstnává psychologa, psycholog objasní povahu a směr loajalit a zodpovědností a informuje všechny účastníky o jejich závazcích. Psycholog plně informuje klienta o cíli a povaze hodnotícího, terapeutického nebo tréninkového postupu.

Psycholog si je neustále vědom potenciálně vlivného postavení vůči klientům, a proto se vyvaruje zneužívání důvěry a závislosti v obou směrech.

Sexuální intimnosti s klienty je nutno považovat za neetické.

Pokud psycholog souhlasí s poskytováním služeb klientovi na žádost nějakého třetího účastníka, přebírá plnou zodpovědnost i za vyjasnění povahy vztahu účastníků, kterých se to týká.

Pokud požadavky nějakého orgánu, organizace nebo nadřízeného vyžadují od psychologa, aby porušil tyto etické principy, je psycholog povinen vyjasnit povahu konfliktu mezi požadavky a těmito principy. Informuje o tom všechny účastníky, především pak o své etické zodpovědnosti, a vykoná přiměřené kroky. Garantem i arbitrem v těchto případech je psychologické pracoviště MV-generálního ředitelství HZS ČR, ve vhodných případech spolupracující s oddělením psychologie a sociologie personálního odboru Ministerstva vnitra, Asociací forenzních psychologů Českomoravské psychologické společnosti a etickou a stavovskou komisí Českomoravské psychologické společnosti.

Psycholog ukončí klinický nebo poradenský vztah jen když je jasné, že se tím klientovi neuškodí. Případně nabídne, že pomůže klientovi najít alternativní prameny pomoci.

6. Profesionálnost vztahů

Psycholog se chová a jedná s vědomím povinnosti zohledňovat určité potřeby, kompetence a závazky svých kolegů v psychologii i v jiných profesích. Respektuje své kolegy, bere v úvahu tradici a praxi jiných profesních skupin a spolupracuje s nimi.

Pokud psycholog vstoupí do styku s osobou, které již byly poskytovány podobné služby jiným odborníkem, velmi pečlivě zváží své profesionální vztahy v tomto směru. K závěrům, výsledkům, doporučením, apod. jiného psychologa, který právě tak sledoval dobro určitého klienta a dbal na profesionální etické zásady, je nutno přistupovat s opatrností a vysokou citlivostí. Psycholog pak musí dbát na to, aby snížil nebo eliminoval riziko zmatku a konfliktu.

Psycholog, který vykonává supervizní činnost, přijímá závazek podporovat a rozvíjet další profesionální růst takových jedinců. Takový psycholog nese odpovědnost za úroveň práce vedených psychologů a pomocného personálu.

Pokud se psycholog dozví o porušování etiky jiným psychologem a uzná to za vhodné, pokusí se neformálně na spornou otázku upozornit příslušného psychologa. Pokud je porušení etiky způsobeno nedostatkem citlivosti, vědomostí nebo zkušeností nebo je menšího významu, je neformální upozornění přiměřené.

Avšak i takové neformální upozornění má mít povahu důvěrnosti a citlivosti. Pokud se však takovéto neformální upozornění míjí účinkem nebo je porušení vážnější povahy, obrátí se psycholog na psychologické pracoviště MV-generálního ředitelství HZS ČR.

Psycholog se nepropůjčuje k pomluvám, intrikám a poškozování pověsti svých kolegů.

7. Používání technik

Při vývoji, publikování a zejména využívání psychologických diagnostických technik, ale i technik výcvikových a terapeutických, psycholog dbá na prospěch klienta a jeho zájmy. Chrání se před nesprávným používáním technik a interpretací jejich výsledků.

Psycholog respektuje právo klienta být seznámen s výsledky, interpretacemi a základními informacemi závěrů a doporučení.

Při všech formách referování o výsledcích vyšetření psychologové zohledňují validitu a reliabilitu použitých metod a technik. Jsou si vědomi „omezení“, která techniky či psychologické metody vykazují.

Psycholog se snaží zabezpečit, aby výsledky vyšetření nebyly nesprávně využívány někým jiným.

Psycholog, který vyšetření provedl, se snaží o vytvoření komplexního psychologického obrazu na základě metodického uspořádání do integrovaného celku.

Psycholog neumožní používání psychologických technik nekvalifikovaným osobám a ani jim neposkytuje záštitu nebo supervizi.

8. Výzkum

Rozhodnutí převzít na sebe zodpovědnost za výzkum má vycházet z psychologovy úvahy, jak nejlépe přispět psychologické vědě. Na základě této úvahy a při rozhodnutí vést nebo se podílet na výzkumné činnosti, psycholog provádí s tím spojené úkony s úctou a zájmem o předmět výzkumu, s přihlédnutím k důstojnosti a dobru lidí, kteří jsou účastníky výzkumu.

Při plánování a přípravě výzkumu psycholog zodpovědně zváží jeho etickou přijatelnost.

Prvotním etickým zájmem psychologa (výzkumníka) je zvážit, jakým rizikům bude vystaven účastník nebo účastníci výzkumu.

Psychologovi (výzkumníkovi) vždy zůstává odpovědnost za zachování etické praxe ve výzkumu, a to i ve fázi projektu i oponentury. Psycholog je zodpovědný i za etickou praxi zacházení s účastníky výzkumu se strany spolupracovníků a pomocného personálu.

Metodologické požadavky nějakého výzkumu mohou vyžadovat utajení nebo nepřesné informování účastníků. Psycholog nese odpovědnost za rozhodnutí, zda použije takové techniky a zda je to oprávněné z hlediska budoucí vědecké, vzdělávací nebo aplikační hodnoty. Musí vždy zvážit, zda použití alternativních postupů, které nepoužívají zatajení nebo nepřesné informování, nejsou dostačující nebo vhodnější.

Pokud použije metodu obsahující nepřesné informování a zatajování, musí současně zabezpečit, aby se účastníkům poskytlo postačující vysvětlení ihned, jak je to možné.

Psycholog respektuje svobodu jedince odmítnout účast na výzkumu nebo z něj odejít v kterémkoli čase. Závazek chránit tuto svobodu vyžaduje velmi pečlivé promyšlení celé výzkumné situace již ve fázi přípravy.

Pokud existují rizika fyzického nepohodlí, je nutné o tom v předstihu účastníka informovat. Výzkumné postupy, které by byť jen pravděpodobně zapříčinily vážnou nebo trvalou škodu účastníkovi, nesmí být použity.

9. Aktivity na veřejnosti

Při jakékoliv aktivitě na veřejnosti dbá psycholog dobrého jména oboru, který reprezentuje, stejně tak jako HZS ČR. Proto se řídí předpisy a normami, které tuto oblast vymezují, a to zejména při:

- publikační činnosti
- vystoupeních ve sdělovacích prostředcích
- přednáškové činnosti
- konzultační činnosti
- supervizní činnosti
- soudních jednáních
- jednáních s orgány a organizacemi uvnitř i vně HZS ČR.

Psycholog akceptuje zásady pro publikační činnost obecně i zásady v HZS ČR. Je ve vlastním zájmu, aby psycholog znal platné právní normy a předpisy, které upravují tuto činnost, řídil se jimi a uváděl je do souladu s vlastními postupy.

10. Zodpovědnost vůči zaměstnavateli

Tak, jak je psycholog zodpovědný vůči klientovi, tak je zodpovědný i vůči Hasičskému záchrannému sboru ČR. Aspektem této zodpovědnosti je především dosažení a udržování vysoké úrovně profesionality. Usiluje o poskytování profesionálních služeb na nejvyšší úrovni.

Přijetí funkce psychologa u Hasičského záchranného sboru ČR současně znamená, že se psycholog identifikuje se základním zaměřením a principy této organizace.

Respektuje vnitřní normy, pravidla a dbá na soulad mezi nimi a svou etickou praxí.

Tak jako v principu č. 5, pokud vzniknou konflikty zájmů, psycholog vždy nejprve objasní povahu a směr lojalit a zodpovědností vůči všem zúčastněným stranám, informuje objektivně a nezkresleně svého zaměstnavatele (kompetentního nadřízeného) s cílem konstruktivně vyřešit střet zájmů. Až v případě vyčerpání těchto snah bez požadovaného efektu volí cestu arbitrárního vyřešení střetu zájmů prostřednictvím psychologického pracoviště MV-generálního ředitelství HZS ČR.

Psycholog ve všech aktivitách postupuje v souladu s uvedenými etickými pravidly a s vědomím nutnosti žádoucí reprezentace svého stavu i Hasičského záchranného sboru ČR.